EL TEATRE

LES ESTRENES

EN JOSEPET DE SANT CELONI

Ara fa dos anys Tristan Bernard parlava faceciosament de fer-se tallar la barba.

De seguida ens vàrem dir que difícilment sabríem imaginar-nos Tristan Bernard sense el desordre de la seva barba.

I seguint el fil d'aquesta suggerència pensàrem que mai no arribaríem a associar perfectament l'humorisme del nostre Rossinyol a la seva cara sense la bardissa d'aquesta barba.

El bon humor i el matoll de la barba semblen dues coses inseparables.

Algú ha dit que darrera la barba de Tristan sempre passa alguna cosa. Darrera la barba de Rossinyol, també.

Aquest símil és purament extrínsec.

La primera cosa que passa és aquesta.

Les paraules massa crues us arriben a les orelles com atenuades a través del petit bosc de la barba i us pessigollegen els tímpans agradablement.

I és curiós el que passa en la lectura de les obres d'aquests autors.

La visió del matoll de la barba no us deixa mai.

Ni que vulguin no us resulten mai cínics.

El cinisme es transforma en ironia i la ironia en bonhomia pamfletista.

La segona cosa que passa és la següent:

El romanticisme rabiós us resulta inassociable amb la coneguda bardissa de la barba.

Diríeu que les obres romàntiques també són pamflets o, en últim terme, pastitxos conscients.

Aquesta visió ens explicaria un fet que a simple vista sembla paradoxal: que la mateixa mà que ha escrit *El jardí abandonat*, *La mare* i *El pati blau*, hagi escrit també *La bona gent*, *L'hereu escampa*, *Llibertat* i *En Josepet de Sant Celoni*.

Es clar que predisposats a trobar un lligam interior, ho aconseguiríem, amb més o menys exactitud.

Però creiem que no hi ha tal lligam intern.

Santiago Rossinyol és, simplement, un home que ha viscut entre dos segles.

I, per tant, entre dues tendències.

Aquests dos aspectes de l'obra de Rossinyol no es rebutgen ni es completen.

Els distancia un abisme d'estat d'ànim, el matoll d'una barba gloriosa.

* * *

L'escenificació de tota la vida d'*En Josepet de Sant Celoni* o és una rapidíssima visió cinematogràfica—trempada i virolada—o no és res.

La novella picaresca de Santiago Rossinyol, llegida us proporciona quatre hores divertidíssimes.

I no arribeu a perdre mai de vista el matoll de la barba de l'autor.

Escenificada per Rodríguez Grahit, us diverteix en els dos primers quadros, la seguiu fredament fins al sisè i al final sortiu del teatre amb els braços que us branden com un pèndol.

Què ha passat?

La impericia de l'escenificador ha tingut la virtut d'anullar l'associació habitual entre la barba de l'autor i les paraules dels seus personatges.

I el diàleg ens arriba a les oïdes amb un dring fals.

* * *

La bonhomia picaresca d'*En Josepet de Sant Celoni*, a través de Rodríguez Grahit, se us fon com una bombolla.

Aquesta bonhomia picaresca no és una cosa que pugui ésser presa fragmentàriament i posar-ne una mica ací i una altra mica allà.

* * *

Santiago Rossinyol fa dir al protagonista que probablement el purgatori serà el seu eternal recer, a l'altre món.

I el Josepet que Grahit presenta al públic és una mena insípida de baliga-balaga que no es mereix ni el purgatori, ni el cel ni molt menys l'infern; més aviat deu haver anat als llims.

En la novella hi ha molts episodis que, escenificats per Rossinyol mateix, haurien fet les delícies de l'espectador.

Podien ésser ràpides i colorides visions.

Tres qualitats essencials per a tot home de teatre trobem a mancar en l'escenificació de Rodríguez Grahit:

Imaginació, habilitat i agilitat.

El pare de *Josepet*, secretari de Sant Celoni, Rossinyol no el fa moure del poble, Rodríguez Grahit l'enganxa a les calces de Josepet.

Serà, segurament, per tal d'aprofitar tots els desimbolts consells que el pare dóna al fill. Es qüestió d'imaginació.

L'episodi de *Josepet model de viatjants*, podent ésser un dels millors de l'auca, és el més ensopit.

Per què Rodríguez Grahit prescindeix de l'episodi: *Josepet secretari d'un nigromàntic* i tocat per una dona balcànica d'amor feréstec?

Aquest episodi és gairebé el nus de la novella.

Per corregir aquestes negligències, Grahit conjumina una acció en la qual accentua la falta d'aquestes tres qualitats esmentades.

Hi ha una sensible diferència entre el diàleg extret de la novella de Rossinyol i els afegits obligats de Grahit.

Exemple: el final del quadro que nosaltres retolaríem: *la Carmeta abandonada*, d'un sentimentalisme adotzenat. S'hi veu la mà del poc afortunat autor d'*El clavell vermell*.

* * *

Josep Santpere, aquesta vegada, acaba d'arrodonir l'obra. En alguns moments s'efemina i tot. Alexandre Nolla juga el paper de secretari molt bé. Els conjunts, molt discrets.

* * *

I el nostre Santiago Rossinyol, entre bastidors, somriu amb bonhomia a la inexperiència d'un jove i a les facècies de Santpere, mentre es duu la pipa als llavis.

RAMON PEI

Teatralització del teatre

Des del punt de vista del cinema i del teatre, la Rússia soviètica és un dels països més interessants del món. A. Tairov, en les seves memòries de *régisseur* (1915-20), escrivia aquestes paraules que han resultat profètiques: "D'una cosa estic absolutament cert. I és que el camí que mena al teatre de les nostres esperances passa per la completa subjugació del diletantisme i l'afirmació incontestable del mestratge."

En el cinema, la *Tempestat a l'Asia* és una realització mestra, dintre la fórmula "explotador contra explotat", del que podríem anomenar la naturalització del cinema. En el teatre, *La tempesta*, d'Ostrovsky, és, presentada per Tairov, al teatre Kammerny de Moscou, el primer assaig reeixit de l'aplicació dels principis de la *teatralització* del teatre.

* * *

Heu-vos ací una diferència fonamental entre el cinema soviètic i el teatre de Tairov: En el cinema es torna a la finalitat d'imitar exactament la realitat per mitjà dels moviments. En el teatre, Tairov intenta i aconsegueix de crear una nova i original realitat estètica.

Hi ha, en el món teatral, dues tendències predominants: el realisme de Stanislavsky i el convencionalisme de Meyerhold. Per Stanislavsky, tot, damunt l'escena, deu ésser una còpia fidel de la realitat. L'actor esdevé un intèrpret d'idees i de costums—costums i idees donades pel dramaturg. Naturalisme.

Per Meyerhold, tot ha d'ésser una convenció estètica. L'actor esdevé un punt, un detall dintre una construcció plàstica. I com que aquesta construcció és el fet d'un artista, el teatre de Meyerhold arriba a no dependre sinó d'un artista. L' expressió de les emocions és deixada de banda. Convencionalisme.

No hi havia sinó un mitjà de sortir d'aquest punt: o bé tornar al teatre la disciplina formal, negligida pel naturalisme, i l'expressió de les emocions, negligida pel convencionalisme, o bé restaurar al teatre la seva veritable finalitat: o sigui, la d'un mitjà per l'art de l'actor.

* * *

Tairov entengué que el teatre és, primordialment, un art d'acció escènica, que, per tant, l'actor és el factor més important.

Un actor de l'escola de Tairov ha de saber jugar no importa quin gènere d'espectacle: melodrama, pantomima, opereta, ballet...

Aquesta opinió que coincideix, sigui dit de passada, amb la de Gémier, de l'*Odeon* el segon teatre francès nacional, probablement tindrà la virtut d'escandalitzar un sector de la nostra crítica — els escrúpols de beata de la qual hem tingut ocasió de constatar amb motiu de la representació d'*El fakir Bengapur*.

* * *

Davant dels gravats que ens donen idea de l'escenificació de Tairov, al teatre Kammerny, de Moscou, la primera consideració que ens ve a tomb és aquesta: o bé el cinema s'immiscueix en les presentacions que havien d'ésser purament teatrals, o bé el teatre copia del cinema.

Però nosaltres creiem que el teatre no copia del cinema. Quan ens referim al teatre ens referim especialment al teatre vist per Tairov. Les presentacions de Tairov coincideixen amb algunes presentacions cinematogràfiques modernes en allò que tenen d'estilitzat i esquematitzat. Però així com en l'escena la simplificació i l'esquematització encaixen perfectament amb allò que ha d'ésser el teatre pur, en el cinema aquesta simplificació s'adiu poquíssimes vegades amb allò que ha d'ésser el cinema pur.

En el teatre—que és essencialment un art d'acció escènica, on la paraula dringa i l'actor és el factor més important—decorat, música, en fi, tots els altres factors són d'un ordre secundari. En canvi en el cinema, la paraula és un element perfectament nul i el decorat passa a situar-se a primer terme. Per això en el cinema el decorat ha d'inspirar-se en la natura; més ben dit, ha de copiar enterament de la natura—ha d'explicar, generalment, allò que la paraula no pot explicar. I en el teatre, on la paraula és l'element primordial, el decorat ha de suggerir més que no pas explicar. La simplicitat, l'esquematització hi escauen perfectament.

Aquests són els fonaments del que hem convingut d'anomenar la *teatralització* del teatre. Aquests principis han estat aplicats, desenrotllats i perfeccionats per Tairov en una sèrie de remarcables representacions al teatre Kammerny, de Moscou: *Thamira*, *Salomé*, *Tempestat*, *La princesa Brambilla*, etc. Totes aquestes representacions mereixen un atent estudi detallat.

RAMON DESCLAU

"29"

Per començar, es pot dir que Francesc Madrid, Braulio Solsona i el mestre Demon han demostrat que amb quatre quartos, mitja dotzena de telons i uns quants artistes no pas extraordinaris, es pot muntar una revista divertida, que fa de bon veure i bon escoltar.

Els autors de *29* han intentat implantar a Barcelona un espectacle popularíssim a París. Això és: la revista sense pretensions, sense grans *machines*, sense vestits de plomes ni *vedettes* rutilants; una revista que pretén divertir el públic gràcies, solament, a l'humor del llibre, que consisteix en una sèrie de comentaris picants sobre l'actualitat. Aquesta mena d'obretes tenen el mateix aire d'un setmanari satíric servit en forma teatral. Són un comentari humorístic del moment, amanit amb tota mena d'espècies. El públic sol agrair aquestes coses, perquè la gent de tot arreu estimen la xafarderia i els agrada collaborar, mal sigui

FRANCESC FONTANALS
vist per ell mateix

en la còmoda posició de seure a la butaca, en l'amable feina de pendre el pèl a algú.

A París, aquest gènere de revista compta amb una gran tradició i té tots els avantatges i tots els defectes d'un espectacle purament local. A base de xistos i de comentaris càustics, hom fa la seva mica de xovinisme i demostra que en tot el món no hi ha una gent tan fina, sensible i intelligent com els parisencs. En el fons, aquestes revistes *montmartroises* poden arribar a convertir-se en una arma política no gens menyspreable. Un acudit oportú, en boca d'un bon *chansonnier*, pot posar en ridícul per tota una temporada el líder més influent.

* * *

Els autors de *29* s'han limitat, tal com exigeixen les circumstàncies i la manca de preparació del nostre públic, a fer una revista de comentaris teatrals. *29* és, fet i fet, una sèrie de paròdies de l'actualitat teatral barcelonina. A remarcar, sobretot, el delicios monòleg que diu l'Elena Jordi (quina altra actriu s'hauria prestat a un experiment tan... compromès?) i les paròdies del drama realista a l'estil Roure i d'*El Fakir Bengapur*.

29 és escrit d'una manera àgil, desimbolta. No hi descobriu enlloc el plec de l'esforç, i això és degut, creiem, a que no ha calgut fer cap mena d'esforç. Tot el llibre té un aire de naturalitat, de bon humor, la mateixa naturalitat i bon humor que surten d'una conversa animada en una penya de café formada per homes d'enginy. En passar a les taules, *29* no ha perdut res d'aquesta frescor, d'aquesta alegria, i això constitueix, al nostre entendre, el seu mèrit principal.

Francesc Madrid i Braulio Solsona, que són uns excellents periodistes, han donat a la seva obra el ritme, la gràcia i la brillantor d'un bon reportatge. Amb el mestre Demon i l'escenògraf Francesc Fontanals, han tingut uns collaboradors de la millor qualitat. La mica de música que hi ha posat En Demon porta el segell particular d'aquest compositor, avui per avui el més àgil i el més ben orientat de tots els nostres músics.

Quant a Francesc Fontanals, *29* li ha donat una nova ocasió de demostrar-nos que és l'escenògraf més interessant, més modern, que tenim avui a Catalunya. Francesc Fontanals pot fer molt de bé al nostre teatre. Porta aires de fora, neguit de renovació, que xoquen particularment en els nostres escenaris, tan carregats, ai!, de pols i de tradició. Cal que els empresaris i els autors es fixin en aquest jove artista. Fontanals aporta a l'escenografia catalana un sentit de modernitat que, per ara, no han pas demostrat els nostres autors, actors ni directors.

J. M. P.

LA MUSICA

"LAS GOLONDRINAS"

Es pot dir que aquesta òpera (feta retocant lleugerament la partitura de la sarsuela del mestre Usandizaga) ha estat un dels èxits de la temporada. Una certa sorpresa s'ha produït entre els comentaristes i no hi ha dubte que una gran alegria. L'èxit de *Las golondrinas* ensenyà que es pot ben prescindir en el gènere lleuger d'òpera de tantes *Favorites* i similars que els empresaris solen servir-nos, dient com a excusa que s'ha de donar un xic de «peixet» al públic. Allà on hi ha bon gènere nacional és inútil i perjudicial donar-ne de dolent i importat.

L'empresa del Liceu cada any, des de fa uns quants, va donant-nos unes quantes obres del país, amb vària fortuna, certament; però si fem un capmàs ens adonarem que es marca una forta tendència cap a elles. Encara no som on anem; però comencem d'acostar-nos-hi. El temps farà de si. Tot és qüestió de perseverança i de tacte.

No negarem que a l'entusiasta acceptació que han tingut *Las golondrinas* no hi contribueixi la presentació, no tant pel decorat, amb tot i ser força meritori, com pel moviment escènic, excellentment portat pel nostre bon amic Rafael Moragas, que entre bastidors es debatia com Napoleó Bonaparte en un dia de gran batalla.

Musicalment, la partitura conté força detalls bellíssims; la frase mai és incorrecta ni vulgar; àdhuc quan cau a la banalitat, s'aguanta amb una gran elegància. Per damunt de tot, la famosa pantomima que, no sabem per què ens sembla que conté la primera idea de tota l'obra i gairebé diríem que n'és la primera realització. La coreografia del mestre Wasilieu fa molt bonic i el cos de ball posa molt de punt en fer-la reeixir.

El gran talent d'Usandizaga era l'instrumentació, una de les més ben deixades que puguin imaginar-se. De procediments teatrals, però sense truculències innecessàries; les frases s'encavallen i s'enfilen amb una sonoritat pastosa i tivant. El metall i la fusta decoren amb punts brillants el teixit sòlid de la corda. Els «crescendos» van pujant sense fatiga fins a l'esclat sonor final. Un sòlid contrapunt i un gust exquisit en les formes d'acompanyament acaben d'arrodonir aquest perfecte equilibri.

Val a dir que el mestre Padovani va posar tot el seu «savoir faire» en una tasca molt difícil. Obtenir que els instrumentistes que estaven acostumats a sentir les frases dites per una orquestra de sarsuela, la toquessin amb el «to» que requereix l'estil d'òpera. I va sortir-se'n brillantment.

El senyor Galeffi, les senyores Revenga i Campinya i el senyor Aníbal Vela van saber encarnar els seus personatges, sense forçar la nota. Es notable la manera com el senyor Galeffi s'ha adaptat a la fonètica castellana. El senyor Gallofré, insuperable com a intelligència i taules. Tots els bons liceistes saben que el senyor Gallofré és un dels més ferms puntals de la casa.

¿Per què no parlar una mica, com a torna, del *Don Quixot* de Massenet, cantat per Chaliapine, el gran Chaliapine?

Tan gran com es vulgui; més i tot. Si la veu no és de primera volada, l'actor queda, un actor formidable. Però deixem córrer *Don Quixot* i el seu escuder, que en aquest cas és Massenet. Mai no hem sentit cap simpatia per la música que entra amb vaselina. Però la vaselina de *Manon* duu un perfum de roses, mentre que la de *Don Quixot* en duu de «papaver somníferus» dels més narcotitzats.

No hi fa res que l'obra abundi en trucs escènics. Tot el talent del senyor Kaidonov i totes les gràcies de la senyora Sadoven s'estrellen contra d'una muralla de plom.

A més, l'obra de Cervantes és de les més impossibles d'escenificar. Diríem impossible del tot; però després de la notícia que hem llegit a la pàgina del cinema de MIRADOR que diu que estan fent una pellícula del *Capital* de Marx, ja no existeix cap impossible. Voldríem sentir aquesta pellícula amb música de Fauré o de Saint-Saens. Seria una cosa absurda; però gosaríem dir que no tant com un *Don Quixot* amb una Dulcinea de carn i ossos i una música que no és carn ni peix.

Tret d'això, ens llevem el capell davant del senyor Chaliapine, a qui desitjaríem molt veure en una obra que deixés més ben servits els interessos de l'art, de manera que no ens trobéssim d'haver d'aplaudir amb les mans i xiular amb els llavis tot alhora.

No tot han d'ésser jeremiades; s'acosta el diví Mozart amb *Così fan tutte*, òpera còmica. Això és el que portaran els Reis d'Orient a tots els filharmònics bons minyons.

ROSSEND LLATES

Confusió ingènua

Al final d'una escena de *Pirateria*, d'Ambrosi Carrion, un personatge entra a escena i crida: «Misericòrdia!»

I no passa res. Aquest és el nom d'una de les dues protagonistes.

— Quina decepció, caram! — comentava un espectador —. Em pensava ben bé que els pirates l'empaitaven!

Teatre Català ROMEA
Companyia VILA-DAVÍ

L'èxit de l'any:
El Fakir Bengapur
l'obra de les grans emocions.

Grandiós èxit del **Teatre d'Infants,**
ELS PASTORETS, en Belluguet i en Bieló
l'obra clàsica millor presentada. Balets pel típic «Sbart dansaire».

En preparació
La sorpresa d'Eva
de J. Millàs-Raurell.

Teatre Català Novetats
COMPANYIA CATALANA
Direcció: C. Capdevila

AVUI, DIJOUS, TARDA:
Els Pastorets
NIT:
La tia d'Amèrica

TEATRE NOU
Companyia dramàtica dirigida per E. BORRAS
Primera actriu: ENRIQUETA TORRES

Avui, dijous, nit i totes les nits:
La vida es sueño
Dissabte, tarda: **El Jorobado.** Nit. Reposició desitxada: **El caudal de los hijos.**
Diumenge, tarda. 2 drames per Enric Borràs, **La vida es sueño** i **El caudal de los hijos.** Nit: **El caudal de los hijos.**
Dilluns: FESTA DELS REIS, tarda i nit grans cartells. Els millors èxits del mestre de l'escena Enric Borràs.

OLYMPIA
CIRQUE D'HIVER

Avui, dijous, nit, a les 10'15. Monumental programa en les dues pistes.
The Great Faludy's
Al Norman Wiser & Ward
i tota la resta de formidables atraccions: **POWELL, LES 5 RIENTGEN.** Aquesta setmana, 5 formidables debuts.
Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE TALIA
Gran Companyia de vodevil i teatre modern

Avui, dijous, tarda, a les 5:
El Fakir Vhingantrucs
i el formós vodevil
Calenta, freda o A gust del consumidor
Nit, a les 10'15. L'exitàs enorme,
L'adroguer del carrer Nou
Dissabte, diumenge i dilluns, extraordinaris programes. Sempre «L'adroguer del carrer Nou».
En estudi EL PARADIS ARTIFICIAL, pel debut de la primera actriu Mercè Nicolau.

Gran Teatre del LICEU

Avui, dijous, a les 9'15. Ultima representació de l'òpera
AIDA
Dissabte. Estrena de la joia musical en tres actes, de l'immortal Mozart, **Così Fan Tutte.**
Diumenge, tarda, a les 4'30: **Aida.** Comiat dels célebres artistes Castagna, Lindi i Grandini.
Dilluns, tarda, a les 5'30: **Così Fan Tutte.**
Dimecres. Darrera representació de **Las Golondrinas.**

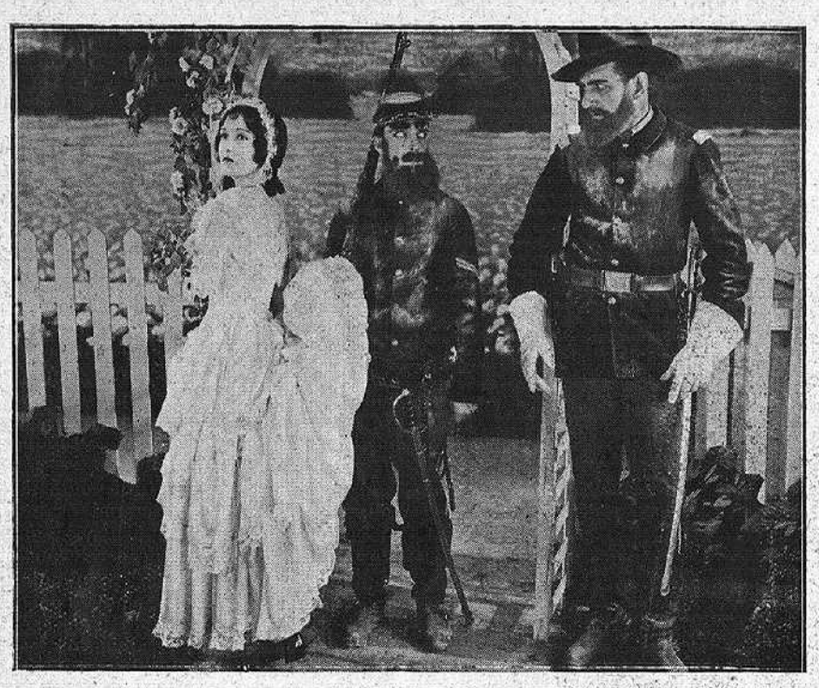
EL CINEMA

Un gran film còmic

D'un home que molt ens ha dat, tenim dret a exigir molt. L'artista es crea obligacions envers el públic, almenys la de no defraudar-lo. I és tan dolorós assistir a l'espectacle d'una decadència, com reconfortant l'espectacle d'una ininterrompuda ascensió. En un número anterior parlàvem de la decadència de Griffith. Després d'*El Gauxo* podíem també apuntar la decadència de Douglas. El cinema, amb la seva marxa veloç, ens fa assistir a l'efímera esplendor dels actors i dels gèneres. En mig d'aquestes vicissituds, hi ha motius, hi ha actors o autors que tenen el secret de romandre vius i interessants sempre i per a tothom. Chaplin és un d'ells. Buster Keaton n'és un altre. Comprenem àdhuc que hi hagi qui el prefereixi al genial Chaplin. Un to més més completa en veure que Buster Keaton amb plena possessió de les facultats creadores, ens oferia de bell nou una cinta magnífica, cosida amb una sèrie ininterrompuda de "gags" graciosíssims i originals, amena i d'una realització meravellosa.

El comparsa, que podria anomenar-se també *Marit per despit*, és una cinta reeixida, amb l'espectacle de la qual experimenteu aquell sentiment tan característic d'eubelles formes i dels moviments ordenats. marcat de modernitat. Buster Keaton sent l'època de Strawinski. En canvi, Chaplin sembla ésser una antiga coneixença, una coneixença altament cara, però antiga. Jueu, sentimental i poeta.

Hem anat a veure el darrer film de Buster Keaton. Hi anàrem amb una certa aprensió. Havíem quedat tan satisfets la darrera vegada d'ell, amb el seu magnífic *L'heroi del riu*, que ja ens consolàvem per endavant de no passar-la tan bé aquest cop. Així dones la nostra satisfacció fou

Buster Keaton ha entès magistralment la comicitat inherent al típic comparsa

El *scénario* és atapeït; en mans d'un altre possiblement hauria fallit, però en rítmia que acompanya la percepció de les mans de Buster Keaton assoleix un real interès i una profunda humanitat.

Remarquem la manera intelligent de començar, els tràfecs de Buster Keaton davant l'extraordinària flexibilitat del cos humà, ací Dorothy Sebastian, i, al final, l'extraordinària aventura del vaixell que sembla una enginyosa caricatura de les aventures similars de Douglas Fairbanks.

El film és sonor. No és ben bé un film sonor com nosaltres el concebem, és a dir, un film en què les imatges i els sons cooperin per igual en la síntesi de l'obra d'art. Però és un film sonor que té més de sonor que altres cintes que hem vist anunciades amb aquest adjectiu.

En *El comparsa* la música té un innegable interès. Hom ha compost una partitura humorista que contribueix no poc a la gràcia de la cinta. Música burlesca, per les sonoritats tan risibles dels moderns instruments de jazz, la vàlua dels quals és de mal jutjar, amb una sola audició, però que és sempre agradable i espiritual. Creiem àdhuc, almenys és l'efecte que ens ha fet, que alguns episodis de la cinta han estat tractats atenent ja un acompanyament sonor, com per exemple les rialles del públic en el teatre on Buster Keaton actua de comparsa, i aleshores ja veiem com el so s'introdueix no ja com a servent, sinó com a factor positiu, modificant valors fins ara estrictament cinegràfics.

Aneu a veure *El comparsa*. Esperem que tot seguit es projectarà represa en els locals sense aparell sonor. Aneu-lo a veure. Engrescats per la novetat, potser hem ponderat massa la importància sonora del film. Silent el film, es preveu encara una magnífica cinta on creiem que no s'ha de notar cap deficiència. Veureu la història emocionat d'un home que, desheretat per la natura, triomfa per la sola força d'unes circumstàncies que semblen providencials. Buster Keaton no sembla pas un lector massa convençut dels llibres de formació moral dits estimulants. Es un home convençut de la ineficàcia del propi esforç, i per això veiem en el seu darrer film, per rependre un títol d'En Soldevila, *que Déu hi fa més que nosaltres.*

J. PALAU

PANORAMA

La conferència de Cavalcanti

A l'hora d'entrar en màquina el present número, no podem fixar encara amb exactitud la data de la conferència que el *metteur-en-scène* A. Cavalcanti ha de donar coincidint amb la pròxima sessió MIRADOR.

Podem avançar, però, que amb tota probabilitat, **la setmana vinent** tindrà lloc la **Sessió MIRADOR** corresponent al mes de gener, en la qual, a més a més de l'esmentada **conferència d'A. Cavalcanti** es projectarà de nou el seu ben acollit film *La petita Lili*.

Per tal que els nostres lectors coneguin amb temps la data d'aquest esdeveniment, no sols serà anunciat en el número de MIRADOR de la setmana vinent, sinó també en *La Publicitat* de diumenge dia 5.

«Melodia del món»

A propòsit d'aquest film de Walter Ruttmann, amb música de Wolfgang Zeller, ha escrit Paul Morand:

Les nacions obeeixen a dos ritmes, l'un que els és propi i l'altre que és mundial; les unes veuen la llum i les altres són submergides en l'obscuritat, per bé que el planeta les dugui igualment totes sobre la seva esquena rodona. L'oposició de les tintes, la diferència dels costums, el desplaçament en el temps que és un viatge modern, orquestra, sincopa la nostra vida de la manera més inesperada. El filòsof es desespera, però l'artista es refocilla.

Ningú no ho ha comprès millor que Ruttmann en *Melodia del món*... El primer que ha tingut la idea de classificar els motius geogràfics no pas per països, per colors, sinó per grans temes humans és un artista de geni... Ruttmann no ha volgut desvetllar la sentimentalitat del públic oferint-li un clar de lluna a Venècia, una aurora a les Marqueses, ni desvetllar baixament la seva curiositat, la seva ingenuïtat, la seva desesperació. S'ha esforçat a provocar-li una excitació més sobtada, una pruïja de mobilitat, una veritable vocació de deslliurança. Ha juxtaposat les escenes d'intimitat, trencat el marc rígid dels costums, acollat els inconciliables, establert relacions purament poètiques, fictícies en aparença, entre els temes més allunyants, provocat aproximacions melodioses o còmiques, i això seccionant alguns centenars d'espectacles de diversos països i presentant-nos-els uns a seguit dels altres. Tria excellent dels «découpages». Però primer que tot, i sobretot, ritme genial, adés alentit, adés frenètic, sostingut per uns sorolls tan feliçment reeixits com cap altre film sonor no ens en havia donat d'iguals.

Una raça ben dotada

Dita Parlo, a fi de rodar alguns exteriors de *La melodia del cor*, film sonor de la Ufa estrenat fa poc a Berlín, hagué d'anar a Budapest.

Extraiem de les seves impressions d'aquest viage:

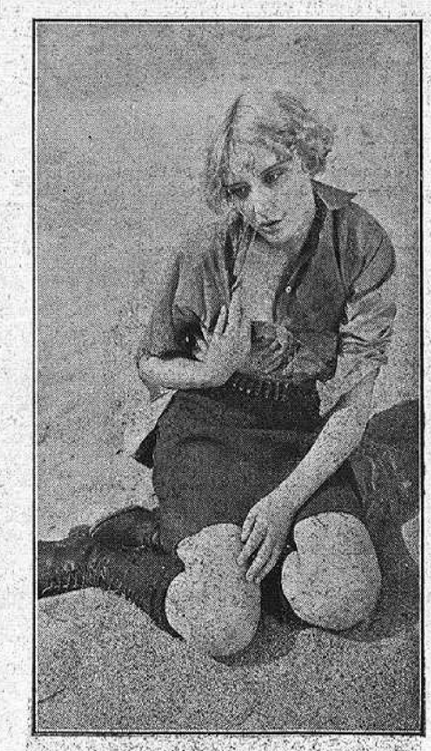
Des del primer dia de la presa de vistes, em vaig adonar fins a quin punt la població hongaresa és d'esperit flexible. ¿No és típic que el moviment del carrer hagi pogut transformar-se ben senzillament en espectacle? Tot veritable hongarès, tant si és agent de policia com primer violinista d'una orquestra tzigana, m'ha semblat que posseïa poc o molt un talent d'actor. El vell guàrdia a cavall, que em donà uns informes que em calien, no era prou encarcarat com a policia per no ésser, per escreix, un actor. No oblidaré mai la seva naturalitat i el seu realisme que em foren una gran sorpresa.

Ratxa d'estrenes

És absolutament impossible veure i pair totes les estrenes que tenen lloc a Barcelona. Per altra part, no hem volgut mai convertir aquesta pàgina en un reportatge complet de totes les novetats cinematogràfiques que s'exhibeixen. Volem parlar del cinema del dia, i en fer-ho és molt natural que utilitzem com a pretext els films estrenats de poc a Barcelona. Amb tot, aquests dies no sols hi ha hagut una ratxa d'estrenes, cosa habitual, sinó que aquesta ratxa és de pellícules d'una certa qualitat, per exemple, *Trafalgar*, *El Diner*, *Càstig*, etc. Prometem dir-ne, encara que breument, alguna cosa en el pròxim número.

"EL DESERT DE LA SET"

Les coses meravelloses ja ho poden ésser de meravelloses; en esdevenir-nos habituals perdem la consciència de llur meravella. I és un mal, aquest empobriment de la nostra vida espiritual per l'habitud. Quantes coses admirables que no admirem; com renovar, doncs, llur novetat per tornar-les a fruir de la manera que ho fèiem quan tot just apreníem a descobrir-les?

Mary Nolan en el «Desert de la set»

Una cosa meravellosa, de la qual cada tarda o cada nit se n'exhibeixen a Barcelona una bona collecció d'exemplars, és el cinema americà. El cinema americà, sens cap més especificació. Perquè evidentment es pot parlar així: les cintes—ben fetes, naturalment—que ens arriben de Hollywood presenten una sèrie de trets comuns que les fan tot seguit identificables. Trets comuns que són tantes altres qualitats, per a l'adquisició de les quals han calgut no pocs esforços i molta intelligència. Compendre això és un plaer, puix que l'obra d'art no sols és per fruir-la amb els sentits, sinó, i sobretot, amb la intelligència.

S'ha parlat molt dels defectes del cinema americà. Però encara cal notar que, com ja indica l'etimologia de la paraula, no hi ha defecte allí on no hi ha efecte. Els defectes del cinema americà sobre els quals hi hauria molt a dir, es destaquen com a punts obscurs d'una immensitat lluminosa.

Per agafar el gust genuí de totes les belles qualitats del film americà, no hi ha com comparar. Mai no el retrobeu tan intens aquest gust com quan sortiu de la projecció d'un film mediocre. L'èxit de les dones belles, és indiscutiblement perquè no totes les dones ho són de belles. Les pellícules americanes, cinegràficament parlant, acostumen a estar-ho tant de bé, que ja no ens en adonem. Però que tingueu la dissort de veure abans d'un film americà com *El desert de la set*, una *llauna* com *Maison Crevette*, que és el que a nosaltres ens succeí la passada setmana, i aleshores experimenteu la rara satisfacció de trobar-vos davant d'un producte ben elaborat.

El desert de la set, film de W. Nigth, amb John Gilbert, E. Torrence i Mary Nolan, és un film corrent. Precisament perquè és corrent, doncs, fóra indicat parlar ací d'allò que és corrent en el film americà, però això és justament tan important que per avui no podem sinó prometre un article que ho tracti amb més extensió.

John Gilbert i E. Torrence constitueixen ja tota una parella, els hem vist junts i el públic quan els veu plegats de bell nou, deixa escapar un somriure de satisfacció. Rivals en el negoci, rivals en qüestió de dones. Ara que en aquest darrer punt la lluita és massa desigual. Quan veieu una dona, sobretot si és bonica i rossa com Mary Nolan, ja sabeu per endavant que se l'endurà Gilbert. La lluita no és patètica.

Mary Nolan s'ha fet una especialitat de passar-la negra i d'embrutar-se la cara. E. Torrence és el traïdor per excellència, per això tots som satisfets de la seva derrota final. Els dolents són lletjos i babaus; els bons, en canvi, són bells i astuts. Voleu una manera més perfecta d'ajustar-se a la definició de l'art que donava Oscar Wilde: "L'art és la nostra protesta contra la Natura"?

M. MARIBEL

Ja ho sabeu...

— que *El cas del sergent Grischa*, d'Arnold Zweig, és adaptat al cinema per H. Brenon?

— que en *Hollywood Review* veurem tota la magnífica constellació d'estrelles de la M. G. M.?

— que aquests estels, qui més qui menys, tots faran el ximple? John Gilbert, per exemple, hi fa de Romeo, segons Shakespeare.

— que A. Cavalcanti, l'illustre director francès, donarà aquest mes una conferència a Barcelona?

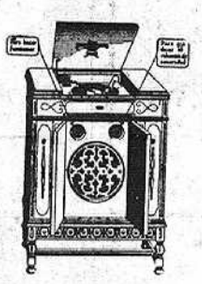
— que aquest any encara tornarem a veure Buster Keaton? *El cameraman* és el seu segon film per a la present temporada.

— que el darrer film de Dupont és, al dir dels que l'han vist, una obra magistral? El seu nom *Atlàntic*. Inspirat en la catàstrofe del *Titànic*. Existeixen dues versions d'aquest film, una anglesa, l'altra alemanya.

CAMISERIA FITÓ BARCELONA
PULLOVERS I SUETERS
Jaume I, 11
Telèf. 11655

FÉMINA
PASSEIG DE GRÀCIA, 23
TELÈFON 13352
La nota sensacional de les festes de Nadal la dóna
BUSTER KEATON en
El Comparsa
Metro-Goldwyn-Mayer
La pel·lícula que bat tots els rècords de la comicitat rialles, riallades, hilaritat!
La pròxima pel·lícula que s'admirarà al Fémina és:
Adoración
Film sincronitzat de les
Seleccions Gran Luxor Verdaguer
(fora de programa) per
BILLIE DOVE
i
ANTONIO MORENO

COLISEUM
Segueix projectant-se la superproducció PARAMOUNT
El Angel Pecador
Modernitat, alegria, música d'actualitat, cançons bullicioses: heus aquí la part exterior i espectacular d'aquest grandiós film a la qual s'enllaça una trama sentimental i romàntica.
ÉS UN FILM SONOR PARAMOUNT
Per
Nancy Carroll
i Gary Cooper

Grafonoles VIVA TONAL
No compri cap fonògraf sense haver oït el nou
Grafonola VIVA TONAL
Grafonoles «VIVATONAL», portàtils, de . . 225 a 550 ptes.
Grafonoles «VIVATONAL», forma moble, de. 450 a 3000 »
Grafonoles «VIVATONAL» KOLSTER, de . . 3000 a 20000 »
amb amplificació ràdioelèctrica.
No confonguin el «GRAFONOLA» amb altres fonògrafs de noms semblants
NOU MODEL
KOLSTER
Ràdioelèctric
Unic que reprodueix fidelment als artistes sense distorsions.
Discos REGAL

GRAFONOLES
KOLSTER
Ràdioelèctric
Per a suplir orquestres i bandes en grans locals públics.
Discos REGAL
Unica marca en Discos sense sorolls desagradables
Nou catàleg d'impressions elèctriques
Exclusiva de Barrientos, Bonnisegna, Capsir, Galeffi, Gentile, Gugliemetti, Hidalgo (Elvira), Ponselle (Rosa), Cassadó, Costa, D'Alessio, De Muro, Formichi, Kipnis, Làzaro (Hipòlit), Lindi, Mardones, Merli, Piquer (Conxita), Redondo (Marcos), Sala (Antoni), Sullivan, Stracciari, Vendrell (Emili), Weingartner, Zaporojetz, Sinfònica del mestre Arbós, Chors Russos, Cosacs del Don. Teatres: Wagner, de Bayreuth; Coven Garden, de Londres; Gran Opera, de París; Scala, de Milà; Metropolitan, de Nova York, etc. Orquestres de Jazz: Paul Whiteman, Ted Lewis, Wiener y Doucet Layton Johnstone, Jazz vocal Sophomores. Orquestres Argentines: Bachicha, Canaro, Tano Genaro, Pizarro i molts altres artistes cèlebres. Grans Orquestres i Chors de tots el països del món.
Aida, Traviata, Tristan i Isolda, completes
Novetat: MARINA, per Capsir, Làzaro, Mardones i Redondo
Agustí Guarro: Angelus-Hall
7, Rambla de Catalunya, 7

LES ARTS DISCOS

LES EXPOSICIONS

Rafael Llimona
(La Pinacoteca)

L'activitat pictòrica d'aquest dilecte artista és veritablement notable. En el passat mes d'abril exposava, amb èxit sorprenent, i abans d'acabar l'any torna a exhibir noves teles i — el que és més important — amb una evident superació a l'obra de fa vuit mesos. Aleshores vam dir que Llimona era «un pintor fins al moll dels ossos»; i avui, davant de les seves pintures, ho ratifiquem de bon grat.

RAFAEL LLIMONA. — La carretera. Hivern

En el clos de les joves promocions la figura de Rafael Llimona es destaca d'una manera vigorosa i com que, per a nosaltres, aquestes promocions tenen tanta importància com la dels «consagrats», situem el nostre pintor entre les valors clarament consistents de la nostra actual producció pictòrica.

En l'obra de Llimona hi ha, abans de tot i per sobre de tot, la substancialitat d'un veritable temperament, després podreu anotar certes influències esporàdiques del moment i fins alguns fragments de digitació confusionària; però l'essencial no hi manca.

En aquests temps de tantes «originalitats» adotzenades, fa bo de trobar-se amb un artista jove que, sense despendre's de la gran tradició pictòrica, assoleix una originalitat que moltes manipulacions extrapictòriques d'última hora no han pogut obtenir. Aquesta personalitat de Rafael Llimona presenta, per altra banda, el procés normal de sempre: encarar-se davant el món fenomènic i tenir prou afuada la sensibilitat perquè la seva plasmació ens commogui. En aquest cas tant ens interessa la visió del món exterior com la de l'interior; cal, «només», tenir el do de copsar-la. I Llimona, dintre la tradicional escola representativa, el té, i per això és personal. Si en alguns moments s'acosta al *fauvisme*, no és pas per adoptar una manera, sinó que, més aviat, és la modalitat post-cezanniana que s'infiltra, inconscientment.

El més impressionant d'aquest pintor és la seva sensibilitat. Condició sense la qual prou sabem que la pintura objectiva esdevé acadèmica i la pintura abstracta resulta cerebral. Però això que tots sabem continua acaparant les nostres sales d'exposicions, en les quals les bones sensibilitats són acorralades per les estultes «sensibleries».

Hem dit que en l'actual exposició de Llimona hi ha una superació. En efecte. Les anteriors confusions en la construcció del model s'han esvaït. Aquell cromatisme que, de vegades, era dissonant, ara s'ha fusionat en un acord harmònic. Amb tot i no subratllar els volums amb tons foscos, obté ara una fermesa més gràvida; prova evident del mestratge aconseguit.

El cel de la tela *El Camí* — una de les obres més reeixides — és d'una trasparència sorprenent; és de les poques vegades que veiem plasmada la tercera dimensió de l'atmosfera. I altres pintures hi ha que no són pas inferiors a l'esmentada: anotem *Tramuntana - Llansà, La carretera - Hivern, Octubre, La masia - Tarda,* i *Neu a Muntanya*. A més a més, remarquem *Tarda-Rosa* i *Mont - olivet* com a mostres seguidores d'una sèrie interessant iniciada en la passada exposició amb la tela *Dia de pluja-Tardor* que tant ens agradà.

MÀRIUS GIFREDA

El Palau Padellàs

En el carrer de Mercaders núm. 25 tenim una «autèntica» casa gòtica. En el número 7 de *Gaseta de les Arts*, l'arquitecte Jeroni Martorell, parlant d'aquesta construcció, diu: «Constitueix aquesta casa un veritable tipus de palau senyorial. Tota la façana és de pedra picada.

»En la història de l'arquitectura civil de Barcelona no trobem cap altra composició de conjunt definida amb tant rigor com aquests edificis d'acaballes del segle XV i començaments del XVI, de qual tipus, la casa del carrer de Mercaders és l'exemplar més esplèndid i relativament en millor estat de conservació.»

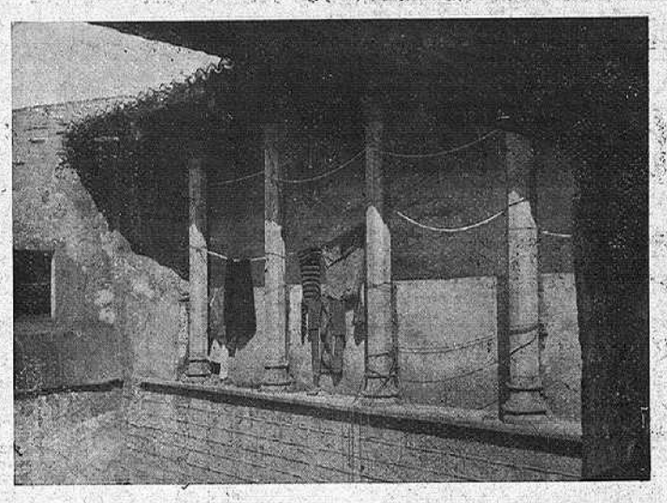
Doncs bé, si passeu pel carrer Mercaders veureu aquesta joia arquitectònica en un estat deplorable: vidres trencats, obertures mal tancades, portalades atrotinades, etc. I pensar que si hagués nascut—posem per cas, encara que no es pugui donar el tal cas — en la quinta avinguda de Nova York, segurament estaria dintre una vitrina. I el pitjor és que sembla que la casa comença a demanar una necessària reconstrucció i si no ens apressem a concedir-l'hi poden venir fatals conseqüències. Ara per ara, sembla que la Comissió d'Urbanització i Reforma del nostre Ajuntament, ha desistit de la nova alineació del carrer Mercaders aprovada l'any 1925. per la qual havia de desaparèixer aquest palau dels Padellàs.

Amb tot, això no és prou. Amb aquest dictamen sols hem salvat la sentència de mort, però si la casa està greument malalta, també la podem perdre. I d'exemplars com aquest en tenim massa pocs per barrotar-nos-els tan inconscientment.

Tenim prou confiança en els tècnics del nostre Ajuntament per creure que això no passarà. Els qui han tingut cura de reconstruir, amb tant de seny i sensibilitat (arquitectes senyors Florensa, Falguera i Vilaseca) la Casa de la Ciutat, podrien així mateix donar-nos una altra mostra de llur mestratge si hom els encarregués la inajornable consolidació i reconstrucció de la casa gòtica del carrer de Mercaders. També podria tenir-se en compte el projecte de reforma de l'arquitecte Jeroni Martorell elaborat en temps del Servei de Catalogació i conservació de Monuments de la passada Mancomunitat. En tal cas convindria analitzar-lo acuradament abans d'empendre les obres. Insinuem aquesta reserva per l'ocorregut en la restauració de les cases dels Canonges, les quals, tot i el reconegut discerniment d'aquest arquitecte, han resultat excessivament gòtiques. El problema era difícil i complicat, naturalment. Però, potser, les complicacions foren majors en l'adaptació d'una construcció gòtica a les necessitats d'habilitar l'edifici per a unes escoles modernes.

Mentrestant, perquè el lector s'assabenti de les característiques d'aquest palau, copiem la descripció que Jeroni Martorell en fa en l'esmentada revista:

«Es desenrotlla l'edifici en tres plantes: semi-sòtans, pis baix o entresol i pis principal. Les dues primeres s'ajunten en una sola al fons del pati, resultant així lloc a propòsit per a quadra i guarda de carruatges. El pis baix o entresol té l'entrada al primer replà de l'escala; encara conservem a Barcelona algunes altres portes en aquesta disposició, ricament ornamentades. Allí

Galeria interior de l'edifici

l'amo de la casa tenia l'escriptori o estudi, on rebia les seves relacions, els amics o clients, comerciants o masovers. En lloc semblant del propi carrer de Mercaders, exercí la seva professió En Pere Becet, jurisconsult eminent, canceller del Rei Martí I, advocat del fisc i del batlle de la ciutat. El pis noble o o principal conté gran nombre de cambres i recambres, per a la vida de família i sales de recepció d'amistats.

»Un dels aspectes de major interès de la casa és la disposició de la coberta, que es reflecteix a la façana principal i al pati. La teulada va sostinguda per una sèrie de columnes de pedra picada formant galeria, de manera que la casa acaba en terrat obert. A un costat de la façana el mur puja amunt, constituint una torratxa, amb terrat sense teulada.

»Diverses cases antigues de Barcelona presenten encara vestigis de columnetes a la part altà, aguantant la coberta, mes per excepció, en aquesta casa del carrer de Mercaders, la galeria és doble, o sigui, a la façana i al pati. El conjunt resulta així verament monumental.»

M. G.

DISCOS

L'obra més important de les que porta el catàleg del mes es el trio en *si bemol* de Beethoven, dedicat al seu benefactor l'arxiduc Rodolf.

De tota la música de cambra de Beethoven, és l'obra més coneguda i per la qual el seu autor semblava tenir una gran afecció, que es desprèn dels quaderns de conversació, puix fins als últims dies de la seva vida, en unes converses tingudes amb el seu amic Schindler vol fixar el sentit que per ell tenia l'obra.

No cal insistir en cada temps dels quatre de què és composta per a cercar un model d'inspiració. A tots s'hi troba prou eloqüent, desproveïda de retòrica, per a fer de l'allegro un seguit de temes, alhora expressius i tendres, del scherzo una delicadesa d'expressió, però sobretot l'andante, amb el ritme persistent del piano, produeix efectes d'expressió íntima i profunda, que es renova constantment sense defalliment.

Amb aquest trio, Beethoven sembla fixar un extrem de l'expressió musical emotiva, en forma que només l'assolirà en els darrers quartets i amb algun temps de la novena simfonia.

Té a més a més aquesta obra un cert interès històric, puix és la darrera que interpretà el seu autor en públic, en un concert benèfic dat l'abril de 1812.

Esdevé un plaer poder saludar aquestes obres cabdals des del gramòfon per adonar-se que el disc es ja un valor per aquests models d'intelligència i sensibilitat. Cal només que al recollir-les es faci en forma que restin conservades aquestes qualitats, per això ningú com el meravellós conjunt que formen Cortot, Thibaud, Casals, que conserven llurs característiques individuals dintre del conjunt, donant als seus instruments una expressió poques vegades assolida.

Val a dir que en els cinc discos que comprenen aquest trio són prou perfectes per a traduir amb completa fidelitat i nitidesa totes les virtuts de l'obra i dels intèrprets.

* * *

És precís tot l'art depurat de Kreisler per a treure'ns l'ensopiment que sempre dóna la molt divulgada *Meditació* de *Thaïs* del pròdig Massenet i hem de convenir que hi ha obres que no resisteixen els anys, i quan és així, és millor deixar que la pols s'hi posi. També aquesta obra serà de les que faran retret al cinema sonor, donc fins ara onstituia l'esplai dels violinistes de cinema. Sortosament per ella encara hi ha els de café. *Tambourin chinois*, que dobla l'anterior, tot i essent una obra de tècnica que no manca en els programes dels virtuosos, té, com moltes de les obres de Kreisler, un caire vienès que la fa agradable i elegant, i per la seva construcció s'avé molt amb les qualitats del disc. — J. G.

* * *

Trio núm. 7 en si bemol, *op. 97, dit de l'Arxiduc. (Beethoven.) Cortot, Thibaud, Casals. Cia. del Gramòfon, DB* 1223, 1224, 1225, 1226, 1227.

Thaïs. Meditació. Massenet. Tambourin chinois. Kreisler. Cia. del Gramòfon, DB 1207.

Un bon regal per Reis

Oseon

EL DISC DE LA RAÇA

Aparell Breton

420 pessetes

La III Exposició d'Art del Penedès a Vilanova

Una mica a tot arreu, a cada ciutat i a cada vila, hi ha uns nuclis d'homes laboriosos que exerceixen un apostolat cultural. Generalment, la majoria de les poblacions grans que no tenen Institut no compten amb cap més instrument de cultura que les escoles primàries. Això explica que el nivell de cultura sigui tan baix.

Imagineu Vilanova i Geltrú sense el seu Ateneu, organisme privat sostingut per nombrosos socis, tota la gent que compta a Vilanova. Evidentment, no hi hauria a Vilanova cap collectivitat que es preocupés de donar fesomia a les coses de l'esperit. Però, si teniu en compte que hi ha a Vilanova una colla d'homes que pel seu nombre i qualitat li fan tant d'honor, ja podeu suposar que és impossible imaginar Vilanova sense una institució com l'Ateneu. Manté l'Ateneu nombroses classes per a obrers, fa exposicions i dóna concerts. Homes com els pintors Mir i Ricard freqüenten l'Ateneu.

La III Exposició d'Art del Penedès — les altres dues havien tingut lloc a Vilafranca i Vendrell — s'ha fet aquest any a Vilanova i, com és natural, se n'ha encarregat l'Ateneu. Amb aquesta Exposició estrena el local nou installat en una casa vella magnífica situada a la Rambla Principal. Bona estrena!

La secció de pintura moderna és molt interessant. Només els cinc quadros d'En Mir, collocats a la presidència, ja valen el viatge a Vilanova. Hi ha també pintures de Sunyer, Sisquella, Ricard, Artur Carbonell i Domingo i una escultura deliciosa de Jou. En una saleta especial hi ha una sèrie d'obres del pintor vilanoví Joaquim de Cabanyes, germà del poeta Manuel de Cabanyes. Aquest artista, gairebé desconegut perquè no havia pintat mai pel públic, és un dels bons pintors de l'època romàntica. Ha estat un encert fer conèixer aquesta obra.

La secció d'art antic està installada al primer pis. Aquesta secció demostra que Vilanova és un país ric que cap a finals del segle XVIII tenia ja una gran importància. El Museu Santacana de Martorell ha aportat a l'Exposició una excellent collecció de ceràmica.

En altres sales poden veure's exposicions monogràfiques dedicades a bibliografia vilanovina, a la música i a la premsa local, secció molt impressionant. Molt notable la secció de fotografies.

Cal remarcar que quasi tots els objectes exposats han sortit de Vilanova. Això fa pensar que serà difícil que la próxima Exposició d'Art del Penedès pugui eclipsar la que amb tant d'èxit ha organitzat l'Ateneu de Vilanova.

La Voz de su Amo

El millor regal per al dia de Reis!

OFEREIXI als seus petits un regal útil i entretingut: un portàtil "LA VOZ DE SU AMO". Amb éll podran escoltar cançons i *villancicos* o caminar marcialment als alegres sons d'una banda militar.

També li servirà per a educar els seus fills, des de petits, el gust musical. El repertori de discos "LA VOZ DE SU AMO", ofereix sempre el millor en música clàssica i moderna.

En una agència de "LA VOZ DE SU AMO" pot escollir un portàtil; la sonoritat i claredat reproductora és, en aquest model, tan perfecta com en els aparells grans. **Companyia del Gramòfon, S. A. E.,** Urgell, 234, Barcelona. A Madrid, Pi y Margall, 1.

Tres preciosos discos del suplement de desembre

JACK HILTON (ORQUESTRA)
A E-2829. «The wedding of the painted doll», Fox-trot.

REGINALD KING (ORQUESTRA)
«Love boat» (De la pel·lícula «The Broadway Melody»).

WARING'S PENNSYLVANIANS
A E-2805. «My mother's eyes», fox-trot de la pel·lícula «Lucky Boy». «Won't you tell me, Hom», fox-trot.

TINO FOLGAR
A A-161. «La Barca», cançó catalana. «Voreta la mar», cançó catalana.

"La Voz de Su Amo"

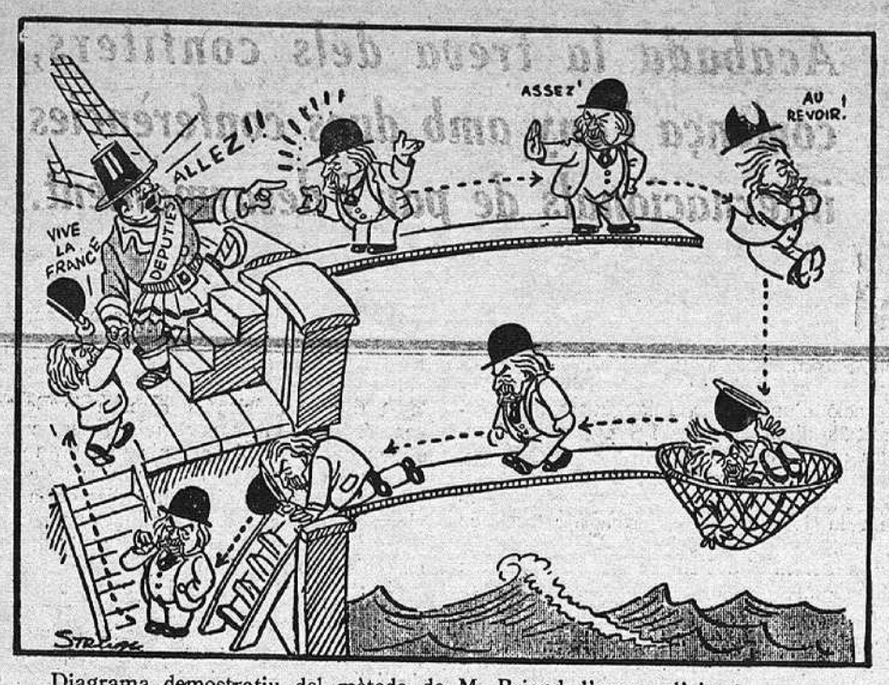

Diagrama demostratiu del mètode de M. Briand d'anar a l'aigua

(Daily Express.)

Feu fer els vostres gravats en la

UNIÓ DE FOTOGRAVADORS

CORTS, 481 : Telèfon 33421

L'amo. — Joan, què faríeu si vós i jo ens canviéssim els oficis?

El criat. — Jo? Engegaria el criat de seguida.

(Passing Show.)

— Un rellotge de pulsera per vostè mateix? No, senyor; aquí només venem objectes per regalar.

(Life.)

El domador. — ¿Què va passar, que aquest vagi embenat?

El pallasso. — La seva dona es va adonar pel mirall dels seus primers cabells grisos just al moment de tirar.

(Passing Show.)

LA FORÇA DEL COSTUM

L'àrbitre de boxa, sorprenent la seva filla i el seu futur gendre. — Break! Break!

(The Humorist.)

Exposició Internacional de Barcelona

OBERTA DES DE LES NOU DEL MATÍ
FINS A LES DEU DE LA NIT

Els Palaus i Pavellons estaran oberts al públic des de les deu del matí fins a les vuit del vespre.

Palau Nacional

Obert cada dia, des de les deu del matí a les quatre de la tarda.

Entrada al Palau Nacional . . . . . 1 pesseta

Palau Alfons XIII

SECCIÓ JAPONESA

Descompte especial del 10 per 100 sobre els preus marcats

Poble Espanyol

Obert cada dia des de les nou del matí fins a les deu de la nit.

Entrada ordinària: 1 pesseta

El públic podrà visitar els diorames i «Quijote» conjuntament per una pesseta.
Els impostos a càrrec del públic.

En tots els espectacles que se celebrin a l'Estadi, Pistes de Tennis, Teatre Grec i Piscina, hi haurà un servei de coixinets al preu de **Ptes. o'50.**

Pastilles ASPAIME

Curen radicalment la TOS
perque combaten les seves causes

● Catarros, ronquera, angines, laringitis, bronquitis, tuberculosi pulmonar, asma, i totes les afeccions, en general, de la gola, bronquis, i pulmons. — Les Pastilles ASPAIME són les receptades pels metges. — Les Pastilles ASPAIME són les preferides pels pacients. — Les Pastilles ASPAIME es venen a **UNA pesseta la capsa** en les principals farmàcies i droguerles.

Especialitat Farmacèutica del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 10 • Telèfon 50791 • BARCELONA

Societat Espanyola de Carburs Metàl·lics

Correus: Apartat 190 — Mallorca, 234 — Telèfon 73013
Teleg.: "CARBUROS" — BARCELONA

CARBUR DE CALCI, Fàbriques a Berga (Barcelona) i Corcubion (Corunya) :: OXIGEN 99 % DE PURESA, Fàbriques a Barcelona i València :: ACETILEN DISOLT, Fàbriques a Barcelona, Madrid i València :: FERRO MAGNESI i FERRO-SILICI :: SOCARRIMAT i SECAT de fils i pesses seda, cotó i altres teixits :: CALEFACCIÓ INDUSTRIAL de laboratoris i domèstica :: GENERADORS, BUFADORS, MANOMETRES, materials d'aportació per la SOLDADURA AUTOGENA

Pressupostos, estudis, consultes i assaigs, gratis

FORTUNY, S. A.

EPICERIE FRANCAISE

HOSPITAL, 32 - Sucursal: SALMERON, 133

Beurre surfin, 10 pessetes kilo. Camembert, Chester acabat d'arribar, 8 pessetes kilo. Llonganissa de la nostra fàbrica de Vich, carn escollida sense nervis. Paté de Foie-gras truffé **Marie** i terrines **Fischer** d'Estrasburg. Marrons Glacés, **Brand's** Sauce A-1 Digestive, Essence of Chicken (pollastre), Orange Marmalade, 3 pessetes vas cartó, Cristallized Ginger, Shredded Wheat, 1'50 pessetes paquet. Plum Pudding. Salmó fumat del Rin, Keppers, Haddocks, Bouffis, Filets d'Harengs saurs. Champany **Ruinart,** marques exclusives: Sillery, La Maréchale, Vin Brut i altres marques estrangeres acreditades. Caves **Mont-Ferrant** (methode champenoise). Creaming Wine, 8 pessetes. Extra Dry, demi-sec, doux 6'50 pessetes, Carte bleue, 5'50 pessetes, Caixa 60 pessetes. Licors de la **Grande Chartreuse,** jaune et verte. Cognac **Napoleon,** vuitanta anys, Whisky **Blac & White,** Old Tom Gin, Dry Gin, Cocktail, Marsala **Florio,** Chianti Rhin. Bordeaux: **Chateau Hautbiron,** 8'50 pessetes. Bourgogne, Málaga Pedro Ximen Pajarete **Scholtz,** 8'50 pessetes, collita 1885. Torrons especials. Confecció de cistelles per a presents. Expedició de paquets postals per a províncies i estranger. Volaille de Toulouse, Faisans de Fontainebleau.

AIGUA DE ROCALLAURA

La deu més rica del món

Si vosté pareix d'**Albuminúria, Litiàsis úrica (mal de pedra), Bronquitis parenquimatoses, Nefritis crònica,** es curarà radicalment amb

AIGUA DE ROCALLAURA

S'expèn
amb ampolles de litre i de mig litre
i en garrafons de vuit litres

Distribuidors generals
FORTUNY, S. A.
CARRER HOSPITAL, 32, Y SALMERÓN, 133

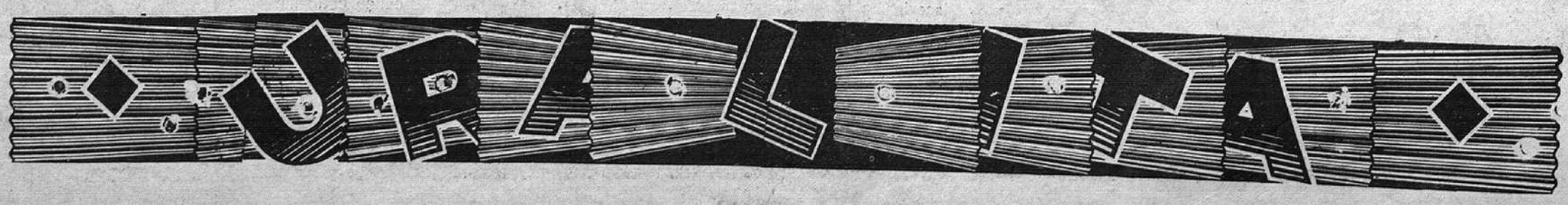
DELICIOSO PURGANTE
ACEITE RICINO

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA

AVIS

Es posa en coneixement dels senyors posseïdors de Carnets d'entrada al recinte de l'Exposició, que aquests són vàlids fins al dia 15 de gener corrent.

IMP. LA NEOTIPIA
RBLA. CATALUNYA, 116 - BARCELONA